

Seat No.	

**B.A. (Part - III) (Semester -V) (CBCS) Examination,
January - 2023**

**PSYCHOLOGY (Special Paper - X)
DSE-E89 : Current Trends in Psychology
Sub. Code : 75589/79604**

Day and Date : Saturday, 07 - 01 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Attempt all multiple choice questions in the main answer book.

Q1) Complete following sentences by choosing correct alternative given in the bracket. [5]

- i) _____ can be defined as any activity undertaken by a person believing themselves to be healthy for the purposes of preventing disease or detecting it at an asymptomatic stage.
 - a) Behavioural Pathogens
 - b) Health Risk behaviour
 - c) Health Behavior
 - d) Behavioural Immunogens
- ii) _____ is also implicated in psychological ill health including low self-esteem and social isolation, possibly arising from the experience of stigmatizing behaviour.
 - a) Malnutrition
 - b) Anxiety
 - c) Psychosis
 - d) Obesity
- iii) Children of parents who are clinically depressed—especially mothers—are at _____ risk for a range of socio-emotional and behavioural problems, including antisocial behaviour, emotion dysregulation and poor cognitive development.
 - a) Low Level
 - b) Increased
 - c) Moderate Level
 - d) Normal Level
- iv) Internet and social media has changed the way young people form an _____.
 - a) Identity
 - b) Attitude
 - c) Isolation
 - d) Ideas

P.T.O.

- v) _____ is the use of social engineering and technical subterfuge to trick individuals into giving up personal and financial information in order to fraudulently access a person's real account.
- a) Mass-Marketing Fraud b) Vishing
c) Spear Phishing d) Phishing

Q2) Write short notes (Any three) :

[15]

- a) Negative health consequences and prevalence of obesity.
b) Illegal content, illegal activities and uses of internet.
c) Stages involved in the online dating romance scam.
d) Uses of internet and digital technologies.
e) Illicit drug use.

Q3) Answer the following questions (Any two) :

[20]

- a) What is health? Explain what is health behaviour.
b) What is risk factor? Explain social environment risk factors.
c) Define what is cyber bullying and cyber harassment.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
3) बहुपर्यायाई प्रश्नांची उत्तरे मूळ उत्तरपत्रिकेतच लिहावीत.
4) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- i) निरोगी राहण्याच्या अनुषंगाने अलक्षणयुक्त अवस्थेत आजारास प्रतिबंधित करण्यासाठी किंवा त्याचे निदान करण्यासाठी व्यक्तीद्वारे केलेली कोणतीही क्रिया म्हणजे होय.
- अ) वार्तनिक विकृतीकारकता ब) आरोग्य जोखीम वर्तन
क) आरोग्य वर्तन ड) वार्तनिक प्रतिकारकता
- ii) ही समस्या मानसिकतेशीही संबंधित असून सामाजिक कलंक या भावनेमुळे अशा व्यक्तींमध्ये निम्न स्व-आदरभाव व सामाजिक एकाकीपणा आलेला दिसतो.
- अ) कुपोषण ब) दुर्धिता
क) मज्जाविकृती ड) लठ्ठपणा
- iii) ज्या पालकांना, विशेषतः मातांना अवसादाची/उदासीनतेचीसमस्या असते. अशा मातांच्या मुलांमध्ये समाजविरोधी वर्तन, भावनिक अनियमन, निकृष्ट बोधनिक विकास इत्यादीसामाजिक भावनिक आणि वार्तनिक समस्यांची जोखीम असते.
- अ) निम्न ब) अधिक
क) मध्यम ड) सामान्य

- iv) माहिती तंत्रज्ञान आंतरजाल तसेच सामाजिक संपर्काची साधने यांच्यामार्फत ही तरूण पिढी साधण्याचा प्रयत्न करत आहे.
- अ) स्व:ओळख
क) विलगता
- ब) अभिक्षमता
ड) क्लुप्ती
- v) तांत्रिक क्लुप्त्या व सामाजिक अभियांत्रिकीचा वापर करून व्यक्तीच्या व्यक्तिगत तसेच आर्थिक माहिती उपलब्ध करून घेण्याच्या उद्देशाने व्यक्तीचे खाते हस्तगत करण्याच्या उद्देशाने वापरलेले युक्ती म्हणजे होय.
- अ) मास मार्केटिंग लबाडी
क) स्पेडअर फिशिंग
- ब) विशिंग
ड) फिशिंग

प्र.2) टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) लढूपणाचे नकारात्मक परिणाम व प्रादुर्भाव.
- ब) वेकायदेशीर आशय, वेकायदेशीर कृती आणि इंटरनेटचा वापर.
- क) ऑनलाईन प्रणयी फसवणुकीतील टप्प.
- ड) इंटरनेटचा आणि डिजिटल तंत्रज्ञानाचा वापर.
- इ) वेकायदेशीर मादक द्रव्यांचा उपयोग.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

[20]

- अ) आरोग्य म्हणजे काय? आरोग्य वर्तन म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- ब) जोखीम घटक म्हणजे काय? सामाजिक वातावरणीय जोखीम घटक स्पष्ट करा.
- क) सायबर उत्पीडन (बदमाशी) व सायबर छळवणूक म्हणजे काय स्पष्ट करा.

